

Trygt og godt skolemiljø

ALLE ELEVER HAR RETT TIL ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ
SOM FREMMER HELSE, INKLUDERING, TRIVSEL OG LÆRING



Sør-Aurdal kommune | Oppvekst og kultur

PLANEN GJELDER F.O.M. 01.08.25 | PERIODE: 2025-2030

INNHold

1	INNLEDNING	2
2	FORMÅL	2
3	OPPLÆRINGSLOVEN KAPittel 12	3
4	DEFINISJONER	4
5	FREMME ET TRYGT OG GODT MILJØ	6
6	FOREBYGGE AT ELEVER BLIR UTSATT FOR KRENKENDE ORD OG HANDLINGER ...	6
6.1	Tverrfaglig samarbeid	9
7	HÅNTERE MOBBING OG ANDRE KRENKELSER.....	10
7.1	Aktivitetsplikt	10
7.2	Avdekke	10
7.3	Stoppe og håndtere	10
7.4	Prosedyre for håndtering av KAPITTEL 12 - saker	11
7.5	Mulige tiltak	11
8	KLAGERETT	11
9	ARBEID I SAMARBEIDSUTVALG	11

1 INNLEDNING

Alle elever har en lovfestet rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Skolene i Sør-Aurdal skal ha nulltoleranse mot mobbing og andre krenkelser. Alle ansatte i skolen skal være bevisst sitt ansvar for å sikre at hver enkelt elev har det trygt og godt i skolemiljøet, og opplever tilhørighet og inkludering.

Vi vil at alle barn og unge trives og har det trygt og godt. Elever skal høre til og ha det trygt og godt både på skolen og i SFO. Dette er grunnleggende for tilhørighet, utvikling og læring. For å få til dette må vi følge med, gripe inn, melde fra, undersøke og sette inn tiltak i tråd med lovverket. For at barn og unge skal oppleve skolen og SFO som et trygt, godt og inkluderende fellesskap, er det viktig å ha respekt for forskjeller. Skole og SFO skal bidra til at alle barn og unge

- føler seg verdifulle og unike
- opplever å være en betydningsfull del av fellesskapet
- utvikler sine interesser, ferdigheter og talenter
- blir møtt med vennlighet, forståelse og klare grenser
- får medvirke, si sin mening og bli hørt

I en romslig og mangfoldig skole skal barn og unge oppleve tilstedeværelse, tilhørighet og deltakelse, identitetsutvikling, livsmestring og læring som forbereder dem på en ukjent framtid. I tillegg til at liv skal mestres, skal liv også leves. Vi skal ha nulltoleranse for krenkelser og mobbing, men vi vet at det dessverre forekommer. Når barn eller foreldre sier fra, eller ansatte på skolen opplever at elever ikke har det trygt og godt, må vi handle både raskt og riktig. Alle elever og foreldre skal oppleve å bli tatt på alvor, å bli møtt med respekt og omsorg, og at skolen tar ansvar.

2 FORMÅL

- Sør-Aurdal kommune forplikter seg til å arbeide for at barn og unge ikke skal bli utsatte for krenkende ord og handlinger som mobbing (inklusiv utestenging), vold, diskriminering eller rasisme i skolemiljøet.
- I dette arbeidet er det tre viktige forutsetninger:
 - Skolen gjør et godt og systematisk arbeid for å fremme et godt skolemiljø.
 - Alle voksne på skolen har plikt til å følge med, undersøke, gripe inn, varsle og sette inn tiltak når de får mistanke om eller kjennskap til krenkelser.
 - Skole og hjem skal ha god kommunikasjon.

Alle elever og foreldre ved skolene i Sør-Aurdal skal møte voksne som har vilje, kompetanse og mot til å gjøre sitt ytterste for å skape et trygt skolemiljø. Elever og foreldre skal oppleve å bli tatt på alvor når de har en bekymring. En god og tillitsfull dialog mellom hjem og skole er et gjensidig ansvar, men skolen har det overordnede ansvaret for å ta initiativet og legge til rette for samarbeid. Skolen skal videre sørge for at det er etablert en god og tillitsfull relasjon mellom lærer og elev, slik at eleven føler seg trygg i kommunikasjonen med voksne på skolen. Lærer skal tilpasse språk og utsagn i forhold til eleven og elevens toleranse.

Skolen skal gjøre sitt ytterste for å hindre krenkelser i skolen. Dette skal ivaretas i henhold til *Plan for et godt og trygt skolemiljø i Sør-Aurdal kommune*.

Kapittel 12, skolemiljøet til elevane, sier:

- **§ 12-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø**

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

- **§ 12-3. Nulltoleranse og førebyggjande arbeid**

Skolen skal ikkje godta krenkjande oppførsel, som til dømes mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerleg for at alle elevane skal ha eit trygt og godt skolemiljø.

- **§ 12-4. Plikt til å sikre eit trygt og godt psykososialt skolemiljø (aktivitetsplikt og dokumentasjonsplikt)**

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på korleis elevane har det, og om mogleg gripe inn dersom nokon krenkjer ein elev.

Alle som arbeider på skolen, skal melde frå til rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Det gjeld også når ein elev seier sjølv at ho eller han ikkje har det trygt og godt. Skolen skal snarast undersøkje saka og rette opp situasjonen med eigna tiltak. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen i alvorlege tilfelle.

Skolen skal lage ein skriftleg plan for tiltaka i ei sak. I planen skal det stå

- (a) Kva problem tiltaka skal løyse
- (b) Kva tiltak skolen har planlagt
- (c) Når tiltaka skal gjennomførast
- (d) Kven som skal gjennomføre tiltaka
- (e) Når tiltaka skal evaluereast

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til andre ledd, i den forma og det omfanget som er nødvendig.

- **§ 12-5. Skjerpa plikt til å melde frå dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev**

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, krenkjer ein elev, skal vedkommande straks melde frå til rektor. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen, med mindre meldinga er openbert grunnlaus. Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein i leiinga ved skolen krenkjer ein elev, skal vedkommande melde frå til kommunen eller fylkeskommunen direkte.

- **§ 12-6. Statsforvaltaren si handheving av plikta til å sikre eit trygt og godt psykososialt skolemiljø i enkeltsaker**

Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til statsforvaltaren etter at saka er tatt opp med rektor.

Statsforvaltaren skal avgjere om plikta til å rette opp situasjonen med eigna tiltak etter § 12-4 andre ledd og plikta til å lage ein skriftleg plan etter § 12-4 tredje ledd er oppfylt. Dersom

saka ikkje er tatt opp med rektor, det er under ei veke sidan ho vart tatt opp eller eleven ikkje lenger går på den aktuelle skolen, skal statsforvaltaren avvise saka, om det ikkje er særlege grunnar til å behandle ho. Kommunen og fylkeskommunen skal utan hinder av lovfesta teieplikt leggje fram alle opplysningar som statsforvaltaren meiner må til for å greie ut saka.

Kjem statsforvaltaren til at skolen ikkje har oppfylt plikta til setje inn eigna tiltak etter § 12-4 andre ledd eller plikta til å lage ein skriftleg plan etter § 12-4 tredje ledd, kan statsforvaltaren påleggje kommunen eller fylkeskommunen å rette forholdet. Dersom saka elles vil bli unødige forseinka, eller dersom det er grunn til å tru at kommunen eller fylkeskommunen ikkje kjem til å rette forholdet, kan statsforvaltaren vedta kva skolen skal gjere for at eleven skal få eit trygt og godt skolemiljø. Statsforvaltaren kan vedta reaksjonar etter skolereglane, jf. § 10-7, eller vedta at ein elev skal byte skole, jf. § 13-2. Avgjerda til statsforvaltaren er eit enkeltvedtak. Statsforvaltaren skal setje ein frist for gjennomføringa av vedtaket og følge opp saka.

4 DEFINISJONER

Krenkende oppførsel

Krenkende oppførsel refererer til handlinger eller uttalelser som skader, ydmyker, trakasserer eller på annan måte krenker en persons verdighet eller integritet.

Mobbing:

Med mobbing mener vi gjentatte negative handlinger fra en eller flere sammen, mot en elev som kan ha vanskelig for å forsvare seg (jf. Udir). Mobbing refererer til systematisk og vedvarende trakassering eller plaging av en person.

Vold:

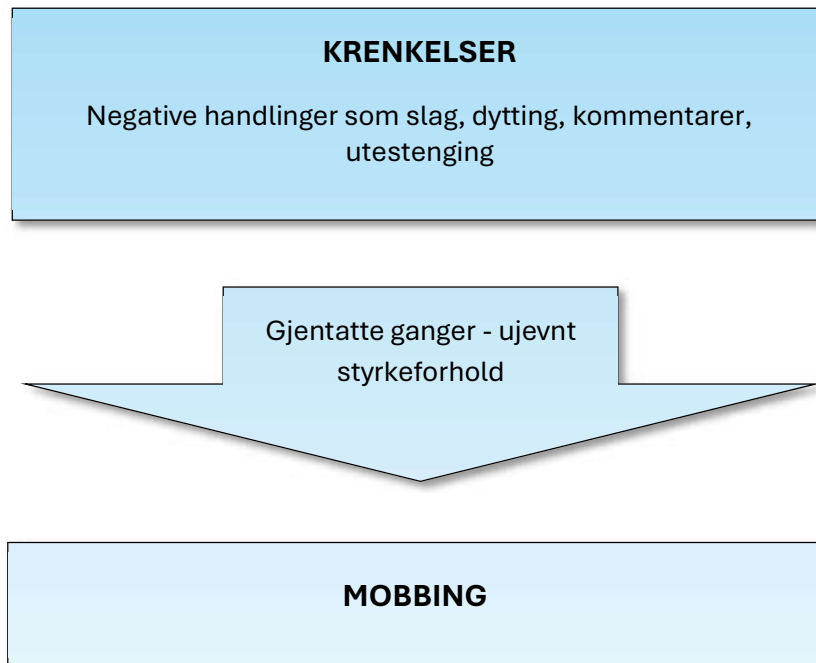
Vold er enhver form for handling som påfører skade, smerte, frykt eller tap på andre mennesker.

Diskriminering:

Diskriminering er forskjellsbehandling av enkeltpersoner eller grupper basert på egenskaper som kjønn, etnisitet, religion, alder, funksjonshemning, seksuell orientering eller andre personlige egenskaper.

Trakassering:

Trakassering er uønsket og gjentatt atferd som er ment å skremme, ydmyke, eller plage en person. Det kan forekomme på ulike måter: verbalt, fysisk, seksuelt, psykisk og digital trakassering.



Elevens opplevelse:

Det er elevenes egen opplevelse av hvordan de har det på skolen, som er avgjørende for om skolemiljøet er trygt og godt, og som utløser skolens aktivitetsplikt. Elever kan oppleve miljøet forskjellig, og det er derfor viktig å lytte til hvordan elevene selv opplever skolemiljøet sitt. Elevens subjektive opplevelse av skolemiljøet skal tillegges behørig vekt i samsvar med barnets alder og modenhet. Å legge vekt på elevens egen opplevelse i forbindelse med retten til et trygt og godt skolemiljø innebærer å anerkjenne og ta hensyn til hvordan eleven selv opplever sin situasjon og sitt miljø, og aktivt bruke informasjonen til å forbedre skolemiljøet til eleven.

Selv om eleven har en opplevelse av å ikke ha det trygt og godt, betyr det ikke at det faktisk har skjedd en krenkelse etter en objektiv vurdering. *Krenkingsomgrepet er objektivt på den måten at kva som er krenkjande oppførsel, kjem an på ei konkret heilskapleg vurdering, ikkje berre opplevinga til den enkelte eleven. Handlinga eller ytringa må tolkast i lys av kontekst og intensjonen avsendaren har, jf. merknader til Opplæringsloven § 12-3.*

Hvis en elev opplever å ikke ha det trygt og godt på skolen, er skolen forpliktet til å vurdere hva som er best for eleven. Opplæringslova § 10-1 sier:

Ved handlingar og avgjerder som vedkjem elevar, skal kva som er best for eleven, vere eit grunnleggjande omsyn.

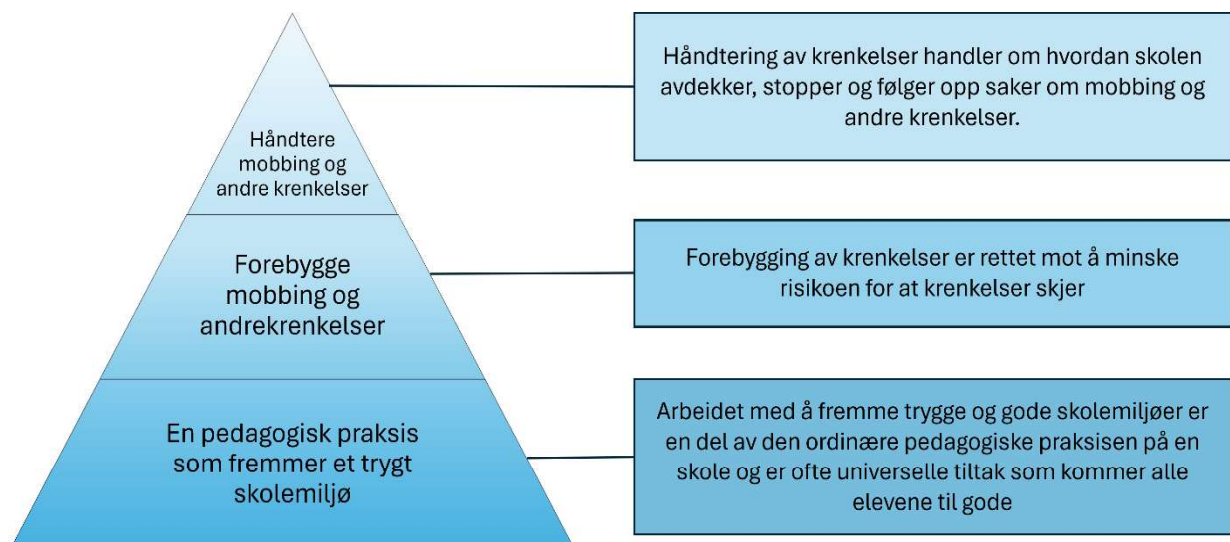
Synspunktene til eleven skal hensyntas etter barnets alder, modenhet og toleransevidu i en slik vurdering.

5 FREMME ET TRYGT OG GODT MILJØ

Et godt psykososialt miljø og et godt læringsmiljø forebygger krenkelser og mobbing. En forutsetning for at vi skal kunne skape et godt miljø, er planmessig, forebyggende arbeid i skolens kjernevirksomhet. Følgende prinsipper er viktige rammer for dette arbeidet:

- God skoleledelse, organisasjon og kultur for læring på skolen
- Et aktivt profesjonsfelleskap som er opptatt av utvikling av egen praksis
- God ledelse av klasser og grupper
- Sosial læring som en integrert del av arbeid med fag
- Elevmedvirkning
- Positive relasjoner mellom elev og ansatte i skolen
- Positive relasjoner mellom elevene
- Godt samarbeid mellom skole og hjem

Det systematiske arbeidet er tredelt:



6 FOREBYGGE AT ELEVER BLIR UTSATT FOR KRENKENDE ORD OG HANDLINGER

Skolene har tiltak på individnivå, gruppenivå og systemnivå for å sikre et godt psykososialt miljø. Forebyggende arbeid handler om å minske risikoen for at mobbing og krenkelser skal skje.

Vi har følgende rutiner som en del av arbeidet med å forebygge mobbing og andre krenkelser. Sjekklisten skal sikre at skolen gjennomfører lovpålagte oppgaver i forbindelse med arbeid med skolemiljøet.

Forebyggende aktiviteter	Når	Ansvar
Gjennomgang av skolens plan for trygt og godt skolemiljø for elever, ansatte, foresatte og skolens utvalg (FAU og elevråd)	Oppstart skoleår	Ledelsen i samarbeid med kontaktlærerne
Gjennomgang av aktivitetsplikten § 12-4 og § 12-5 for ansatte	Oppstart skoleår	Ledelsen
Gjennomgang av skoleregler for elever, ansatte og foresatte	Oppstart skoleår	Ledelsen i samarbeid med kontaktlærerne
Evaluerings av det forebyggende arbeidet med skolemiljøet basert på synspunkter fra ansatte, elever og foresatte.	Avslutning skoleår	Ledelsen
Gjennomgang av skolens årshjul/sjekkliste for arbeid med skolemiljøet/forebyggende aktiviteter for ansatte og elever	Oppstart skoleår	Ledelsen
Ha oversikt over sårbare elever	Oppsummering etter foreldresamtaler/henvendelser	Kontaktlærer i samarbeid med ledelse

Skolene i Sør-Aurdal har ulike aktiviteter og rutiner gjennom hele året som en del av arbeidet med å forebygge mobbing og andre krenkelser som evalueres årlig i slutten av hvert skoleår.

Forebyggende aktiviteter individnivå	Når	Ansvar for oppfølging
Daglig kontakt med elevene/ relasjonsarbeid	Hver dag	Alle ansatte
Utviklingssamtale med eleven minst to ganger årlig.	Høst og vår	Kontaktlærerne
Foreldresamtaler to ganger årlig. Oppsummering på team/trinn.	Høst og vår	Kontaktlærerne
Oppfølging av enkeltelever i fellesskapet	Hver dag	Alle ansatte
Observasjoner og dokumentasjon	Hver dag	Alle ansatte i samarbeid med kontaktlærer
Samtale med helsesykepleier	Ved behov	Helsesykepleier i samarbeid med hjemmet

Forebyggende aktiviteter gruppenivå	Når	Ansvar for oppfølging
Inspeksjonsordning med tydelige ansvarsbeskrivelser	Hver dag	Ledelsen og alle ansatte
Observasjoner og dokumentasjon	Hver dag	Alle ansatte med kontaktlærer og ledelsen
Klasseregler utarbeidet av elevene	Oppstart	Kontaktlærer
Mobilfri skole	Hver dag	Alle ansatte
Samarbeidslæring og lærerstyrte gruppesammensetninger	Gjennomgående	Kontaktlærer og faglærer
Aktiv bruk av læringspartner	Gjennomgående	Kontaktlærer og faglærer
Fellesaktiviteter i klassen/på tvers av trinn for å styrke sosial tilhørighet	I perioder	Kontaktlærer og faglærer
Elevrådet tematiserer trivsel, mobbing og krenkelser som felles tema	Høst og vår	Elevrådskontakt
Klassemiljøundersøkelse: Spekter	Oktober (Januar) April	Ledelsen i samarbeid med kontaktlærerne
Trinnets/klassens sosiale miljø er tema på foreldremøter	Høst og vår	Kontaktlærer
Forebyggende aktiviteter systemnivå	Når	Ansvar for oppfølging
Det sosiale miljøet som tema på ledermøter	Månedlig og etter behov	Ledelsen
Trinnenenes sosiale miljø er tema på klasseteammøtene	Hver uke	Kontaktlærer
Analyse og oppfølging av resultatene i nasjonal elevundersøkelse (7. og 10. trinn) med lærere, elevråd og FAU	Januar	Ledelsen
Kontaktlærer rapporterer funn i Spekter, drøfter tiltak og videre oppfølging.	Oktober (Januar) April	Kontaktlærer/ledelsen
Rutiner for oppfølging av bekymringsfullt fravær	Ved behov	Kontaktlærer/ledelsen
Undersøke henvendelser vedr. skolemiljø som kommer fra elever, foresatte og andre	Fortløpende og innenfor regelverk	Alle melder fra til ledelsen ved behov
Samarbeid mellom barneskole – ungdomsskole og ungdomsskole – videregående skole	Vår og påfølgende høst	Rådgiver/ledelsen/kontaktlærer
FAU arrangerer nettverkstreff i hvert trinn der alle elever og foresatte møtes til felles aktivitet	To ganger hvert skoleår	Klassekontakt

En viktig del av det forebyggende arbeidet handler om å bevisstgjøre barn og unge om hva mobbing og andre krenkelser er, at de har rett til å ha det trygt og godt på skolen og bli tatt på alvor når de ikke har det bra. Dette skal bidra til at det er trygt å si ifra. En del krenkelser foregår på fritiden. Mobbing ved hjelp av mobiltelefon og på nett foregår mest utenfor skoletid, men kan likevel påvirke hvordan eleven har det på skolen. Det er viktig at foresatte involveres i det forebyggende arbeidet mot digital mobbing. Skole-hjem-samarbeid med fokus på eksempelvis aldersgrenser, nettvett, digital dømmekraft og felles spilleregler, kan være med å forebygge digitale krenkelser.

6.1 TVERRFAGLIG SAMARBEID

Kommuner er gjennom oppvekstreformen forpliktet til å fremme gode oppvekstvilkår, arbeide forebyggende og å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier, jf. barnevernsloven § 15-1. I forbindelse med oppvekstreformen skal kommunene jobbe helhetlig med barn og unge, og det er forventet at skoler og barnehager har et systemrettet samarbeid med andre instanser. Alle skoler har en skolehelsetjeneste som kan benyttes i det forebyggende arbeidet med skolens psykososiale miljø. Slikt arbeid kan være som følger:

- Bidra til å skape trygge og inkluderende fellesskap rundt barna
- Tilpasse skolens utearealer til elevenes behov
- Tilrettelegge for gode rammer rundt skolemåltider
- Følge opp barn og ungdommer som har det vanskelig
- Sørge for at elevene er kjent med skolehelsetjenestens tilbud
- Oppfølging og støtte i klasse og undervisning om relevante tema

(Mer inngående informasjon på <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/helsestasjons-og-skolehelsetjenesten>)

Det kan også være aktuelt for skolene å samarbeide med øvrig helsetjenester og politi i det forebyggende arbeidet, for eksempel:

- Digitale krenkelser
- Nettvett og bildedeling
- Aldersgrenser
- Rus og alkohol

Enkelte ganger vil det oppstå skolemiljøsaker knyttet til enkeltelever. I noen av disse tilfellene vil sakene være knyttet til elever med helserelaterte plager. I slike tilfeller vil skolehelsetjenesten av og til være involvert fra før av, eller bli invitert med i saken. Det vil og være tilfeller der det er aktuelt å samarbeide med andre instanser, for eksempel psykisk helse eller familieveiledere. I slike saker er det viktig med et godt samarbeid mellom de involverte instansene. Nedenfor følger noen retningslinjer for dette samarbeidet:

- Helsepersonell skal innhente samtykke fra foresatte/elev over 15 år til å dele informasjon med relevante instanser, med mindre elev/foresatte ikke ønsker å gi samtykke.
- Det skal arrangeres instansmøte i forkant av samarbeidsmøter med foreldrene (forutsatt at samtykke er gitt).
- I tilfeller der helsepersonell har innspill til tiltak på skolen, skal dette drøftes med skolen før det drøftes med foreldre.
- Involverte instanser i en skolemiljøsak skal forholde seg til rektor som eier saken, og til bestemmelser som gjøres av skolen i slike saker.

7.1 AKTIVITETSPLIKT

Alle som arbeider på skolene, har aktivitetsplikt for å hindre krenkelser og mobbing. Aktivitetsplikten gjelder for alle ansatte og trer inn når en ansatt får mistanke eller kunnskap om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger. Dersom en elev eller foreldre sier ifra at vedkommende ikke har det bra, trer aktivitetsplikten inn. Det samme gjelder i tilfeller der ansatte har mistanke om at en elev ikke har det bra, enten som en følelse av at noe er galt, eller som et resultat av en rekke større og mindre hendelser som til sammen danner et mønster.

Den ansatte skal:

- Ta mistanken på alvor
- Gripe inn og stoppe atferd og snarest mulig undersøke saken
- Varsle ledelsen

Alle tilsatte ved skolen skal muntlig eller skriftlig melde fra til rektor dersom de mistenker at elever opplever krenkende ord og/eller handlinger. Selv om situasjonen kan løses innenfor klassen/gruppa, skal den bringes videre til rektor.

7.2 AVDEKKE

Avdekkingsarbeidet skal foregå i den daglige driften ved skolen. Avdekkingsarbeidet foregår også etter at saker meldes til rektor. Da settes det i gang avdekkingsarbeid rettet mot enkelte elever eller klasser. Det skal være en svært lav terskel for å sette i gang undersøkelser. Aktivitetsplikten innebærer at skolen skal undersøke hva som ligger bak elevens opplevelse av skolemiljøet. Skolen skal innhente informasjon om elevens opplevelse og finne ut hva som påvirker situasjonen. Skolen skal ta hensyn til enkeltelevers toleransevidu, og ta elevene på alvor. Det er viktig at eleven og foreldrene får skriftlig melding om arbeidet som gjøres, se rutiner lenger ned.

Når voksne krenker

Dersom en ansatt med ord eller handlinger trakasserer eller mobber enkeltelever eller grupper av elever, skal rektor sørge for at oppførselen opphører umiddelbart og behandle saken som en personalsak. Rutiner for dette har kommunen i internkontrollsystemet.

7.3 STOPPE OG HÅNDTERE

Opplæringsloven gir elevene rett til et trygt og godt skolemiljø, samt til å få gjenopprettet det gode skolemiljøet dersom retten ikke er oppfylt. Saker knyttet til skolemiljøet, skal behandles raskt og prioriteres av rektor. Når saken er undersøkt, skal skolen lage en skriftlig plan med tiltak for arbeidet.

Tiltakene skal utarbeides i samråd med eleven selv og elevens foreldre. I tiltaksplanen skal det komme fram at barnet har blitt hørt og at elevens beste har blitt vektlagt. Selv om det er fremmet forslag til konkrete tiltak, er ikke skolen forpliktet til å møte disse. Skolen skal uavhengig vurdere hvilke tiltak som kan sikre retten til at et trygt og godt skolemiljø blir dekt.

Tiltaksplanen skal inneholde en tidsavgrensning på utprøving av tiltak, og datoer for evaluering. Skolen må dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten (§ 12-4) og skal bruke mal for tiltaksplan. Tiltakene kan utformes på ulike nivå. Ofte vil det være tiltak både overfor de sentrale aktørene og hele elevgruppa samtidig.

7.4 PROSEDYRE FOR HÅNTERING AV KAPITTEL 12 - SAKER

Sør-Aurdal kommune har som mål å arbeide godt med forebyggende tiltak slik at færrest mulig elever opplever å ikke ha det trygt og godt. Likevel må det foreligge gode, gjennomarbeidede rutiner dersom slike tilfeller skulle oppstå.

Kommunen har egne rutiner for alle ansatte med beskrivelser av oppgaver, roller og ansvar, samt dokumentasjonsplikt. I Compilo, kommunens system for rutiner, ligger det rutiner for håndtering av både § 12-4-saker, og § 12-5-saker.

7.5 MULIGE TILTAK

I utarbeidelsen av en aktivitetsplan, er det viktig at det er foretatt en vurdering av elevens beste og at elev og foreldre har blitt hørt. Dette er ivarettatt i kommunens rutiner for håndtering. Det er også viktig å være bevisst på hvilke tiltak som settes inn, og at man kan arbeide fra ulike perspektiver samtidig.

En aktivitetsplan kan inneholde tiltak på ulike nivåer:

- Tiltak på systemnivå
- Tiltak på klassenivå
- Tiltak på elevnivå
- Tiltak på foreldrenivå

8 KLAGERETT

Hvis en elev eller elevens foreldre opplever at skolen ikke gjør nok for å sikre et trygt og godt skolemiljø, har de rett til å melde saken til statsforvalteren. Dette er regulert i opplæringsloven § 12-6. Først må saken tas opp med rektor, som har én uke på å iverksette egnede tiltak. Én uke tilsvarer fem arbeidsdager. «Skolen trenger ikke å ha laget en tiltaksplan eller satt inn tiltak som har rettet opp situasjonen innen én uke, men skal få mulighet til å trygge eleven og foreldrene om at de vil rette opp situasjonen med egnede tiltak», jf. *Rundskriv om skolemiljø*. Hvis skolen ikke følger opp med nødvendige tiltak, kan eleven eller foreldrene melde saken til statsforvalteren i fylket. Klagen kan sendes både muntlig og skriftlig, på papir eller elektronisk.

Statsforvalteren avgjør om skolen har oppfylt sine plikter etter §§ 12-4 og 12-5 i opplæringsloven, og kan pålegge skolen å rette opp situasjonen. Avgjørelsen til statsforvalteren er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven med klagerett. Skolen og skoleeier har ikke klagerett på vedtak fra statsforvalter eller på vedtak fra Utdanningsdirektoratet i saker som omhandler retten til et trygt og godt skolemiljø.

9 ARBEID I SAMARBEIDSUTVALG

I grunnskolen skal elever og foreldre få delta og medvirke gjennom brukerorgan, der de får være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere virksomheten til skolen. Dette gjelder blant annet i arbeidet med skolemiljøet, jf. Opplæringsloven §10-4.

Et godt samarbeid er en viktig forutsetning for en god skole og et trygt læringsmiljø. I Sør-Aurdal kommune skal trivsel, skolemiljø og klassemiljø være tema på alle møter i samarbeidsutvalget (SU) ved den enkelte skole. Samarbeidsutvalget er et rådgivende organ med rett til å uttale seg i saker som gjelder skolen, men uten beslutningsmyndighet.